

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ ЮРИДИЧНИЙ
КАФЕДРА АДМІНІСТРАТИВНОГО ТА ГОСПОДАРСЬКОГО ПРАВА

ЗАТВЕРДЖУЮ
Декан факультету

_____ Т.О. Коломоєць
«05» вересня 2017 р.

БІЗНЕС-ПРАВО
РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

підготовки бакалаврів
спеціальність

Укладач к.ю.н., доцент Сидоров Я.О.

Обговорено та ухвалено
на засіданні кафедри
адміністративного та господарського
права
Протокол № 1 від «22» серпня 2017 р.
Завідувач кафедри

_____ В.К. Колпаков
(підпис) (ініціали, прізвище)

Ухвалено науково-методичною
радою юридичного факультету
Протокол № 1 від 05 вересня 2017 р.
Голова науково-методичної ради
факультету

_____ Єна І.В.
(підпис) (ініціали,
прізвище)

2017 рік

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, рівень вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів –	Галузь знань: 08 «Право»	Варіативна	
Розділів – 2		Цикл дисциплін професійної підготовки	
Загальна кількість годин -		Рік підготовки:	
		1-й	1-й
		Лекції	
		Практичні	
		Самостійна робота	
		Вид контролю: залік	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – самостійної роботи студента –	Рівень вищої освіти: бакалаврський		

2. Мета та завдання навчальної дисципліни.

Дисципліна "Бізнес-право" передбачає вивчення:

загально-правових засад бізнесової (господарської комерційної, підприємницької) діяльності, принципів, джерел правового регулювання бізнесових відносин, правового положення суб'єктів бізнесових відносин, забезпечення та гарантії їх діяльності;

форм власності як об'єкта бізнесових правовідносин, правового режиму майна суб'єктів бізнесової діяльності, способів та видів захисту права власності та інших речових прав в сфері комерційних правовідносин: нотаріального захисту права власності, адміністративного захисту права власності, судового захисту права власності; підсудності та підвідомчості спорів, виникаючих між суб'єктами підприємницьких відносин;

організаційно-правових форм суб'єктів бізнесової діяльності;

юридичної відповідальності у сфері підприємництва, відповідальності за заподіяну шкоду, відповідальності за моральну шкоду, адміністративно-правової та кримінальної відповідальності в сфері підприємництва;

зобов'язального права: понять, видів, змісту та підстав виникнення бізнесових зобов'язань, їх взаємозв'язок з категорією юридична відповідальність, загальних положень про договори, видів договорів та договірних зобов'язань, позадоговірних зобов'язань, їх поняття і видів;

правових засад банкрутства суб'єктів підприємницької діяльності, санації та ліквідації підприємств банкрутів;

організаційно-правових основ бухгалтерського обліку та його ролі в розвитку бізнесової діяльності;

методів державного регулювання підприємницької діяльності, антимонопольної діяльності держави, антимонопольного та конкурентного законодавства та відповідальності за його порушення, розгляду справ про порушення антимонопольного та конкурентного законодавства, порядку оскарження та виконання розпоряджень Антимонопольного комітету України;

організаційно-правових основ оподаткування суб'єктів бізнесової діяльності;

правового режиму підприємництва у сфері зовнішньоекономічної діяльності.

Вимоги до знань та умінь:

Знати:

загально-правові засади підприємницької діяльності, принципи, джерела правового регулювання підприємницьких відносин, правовий статус суб'єктів підприємництва, забезпечення та гарантії їх діяльності;

форми власності та їх захист, підсудність та підвідомчість спорів, що виникають між суб'єктами підприємницької діяльності;

організаційно-правові форми суб'єктів підприємницької діяльності, умови та порядок створення та припинення їх діяльності;

мету, підстави, види та наслідки юридичної відповідальності в сфері підприємництва;

основні положення зобов'язального права щодо підприємницької діяльності: поняття, види, зміст та підстави виникнення підприємницьких зобов'язань, загальні положення про підприємницькі договори та позадоговірні зобов'язання підприємців;

правові засади банкрутства, санації та ліквідації суб'єктів підприємницької діяльності;

організаційно-правові основи бухгалтерського обліку;

методи державного регулювання підприємницької діяльності;

антимонопольне та конкурентне законодавства та відповідальність за їх порушення, порядок розгляду справ про порушення антимонопольного та конкурентного законодавства, порядок оскарження та виконання розпоряджень Антимонопольного комітету України;

організаційно-правові основи оподаткування підприємців;

правові основи і правовий режим підприємництва у сфері зовнішньоекономічної діяльності.

Вміти:

орієнтуватися у законодавстві, що регулює бізнесову діяльність;

тлумачити чинне законодавство;

правильно застосовувати правові норми про бізнесову діяльність;

складати проекти правових документів, підприємницьких договорів та іншої юридичної документації.

3. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

№ з/п	Назва теми	Години			
		всього	лекц.	сем.	с/р
1	Розділ 1. Основні засади та суб'єкти бізнесової діяльності в Україні. Майнова основа та облік бізнесової діяльності. Тема 1. Поняття підприємництва, його види та становлення законодавства України про підприємницьку діяльність.				
2	Розділ 1. Тема 2. Суб'єкти бізнесової діяльності. Організаційно-правові форми бізнесової діяльності.				
3	Розділ 1. Тема 3. Створення та легалізація суб'єктів підприємництва.				
4	Розділ 1. Тема 4. Правовий режим майна суб'єктів підприємництва.		-	-	
5	Розділ 1. Тема 5. Інвестування (фінансування) бізнесової діяльності.				
6	Розділ 1. Тема 6. Організаційно-правові основи бухгалтерського обліку та його роль у розвитку бізнесової діяльності.		-	-	
7	Розділ 1. Тема 7. Правові засади приватизації як основи становлення приватного сектора економіки.		-	-	
8	Розділ 2. Окремі організаційні аспекти бізнесової діяльності. Здійснення бізнесової діяльності в окремих галузях господарювання. Тема 1. Підприємець і держава.		-	-	
9	Розділ 2. Тема 2. Договори у		-	-	

	підприємницькій діяльності.				
10	Розділ 2. Тема 3. Законодавство України про комерційну рекламу.				
11	Розділ 2. Тема 4. Правове регулювання монополізму і конкуренції в бізнесовій діяльності.				
12	Розділ 2. Тема 5. Контроль за здійсненням бізнесової діяльності.				
13	Розділ 2. Тема 6. Оподаткування суб'єктів бізнесової діяльності.				
14	Розділ 2. Тема 7. Кредитування і розрахунки в сфері підприємництва.		-	-	
15	Розділ 2. Тема 8. Безпека бізнесу. Правове регулювання бізнес-планування				
16	Модуль 2. Тема 9. Юридична відповідальність в сфері бізнесової діяльності.				
17	Розділ 2. Тема 10. Припинення суб'єктів підприємництва. Правове регулювання банкрутства.				
18	Розділ 2. Тема 11. Організаційно-правові основи ринку цінних паперів.		-	-	
19	Розділ 2. Тема 12. Правове регулювання торгівлі в Україні.				
20	Розділ 2. Тема 13. Страхування в бізнесовій діяльності.		-	-	
21	Розділ 2. Тема 14. Організаційно-правові основи регулювання зовнішньоекономічної діяльності.		-	-	
22	Розділ 2. Тема 15. Банки як суб'єкти бізнесових відносин.		-	-	
	Всього:				

4. ЗМІСТ навчальної дисципліни "БІЗНЕС-ПРАВО"

РОЗДІЛ 1. ОСНОВНІ ЗАСАДИ ТА СУБ'ЄКТИ ПІДПРИЄМНИЦЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В УКРАЇНІ. МАЙНОВА ОСНОВА ТА ОБЛІК ПІДПРИЄМНИЦЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ.

ТЕМА 1. ПОНЯТТЯ ПІДПРИЄМНИЦТВА, ЙОГО ВИДИ ТА СТАНОВЛЕННЯ ЗАКОНОДАВСТВА УКРАЇНИ ПРО ПІДПРИЄМНИЦЬКУ ДІЯЛЬНІСТЬ.

Становлення та юридична природа підприємництва. Підприємництво в Україні. Передумови зайняття підприємницькою діяльністю. Поняття підприємницької діяльності. Зміст підприємницької діяльності. Ознаки підприємницької діяльності. Види підприємницької діяльності. Свобода підприємницької діяльності. Обмеження у здійсненні підприємницької діяльності. Принципи підприємницької діяльності. Джерела правового регулювання підприємницької діяльності. Поняття підприємницького законодавства. Законодавство про підприємницьку діяльність. Система джерел підприємницького законодавства.

ТЕМА 2. СУБ'ЄКТИ ПІДПРИЄМНИЦЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ. ОРГАНІЗАЦІЙНО-ПРАВОВІ ФОРМИ ПІДПРИЄМНИЦЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ.

Поняття суб'єкта підприємницької діяльності. Правосуб'єктні передумови реалізації права на заняття підприємництвом. Організаційні форми підприємництва. Індивідуальне підприємництво фізичних осіб (громадян). Фізичні особи як суб'єкти підприємницької діяльності. Обмеження фізичних осіб в праві на заняття підприємницькою діяльністю. Підприємництво юридичних осіб. Юридичні особи як суб'єкти підприємницької діяльності. Створення юридичних осіб як суб'єктів підприємницької діяльності. Види юридичних осіб як суб'єктів підприємницької діяльності. Поняття організаційно-правової форми підприємницької діяльності. Створення та керівництво підприємством. Види підприємств. Кооперативи як суб'єкти підприємництва. Підприємства, основані на власності об'єднань громадян. Господарські товариства. Договірні товариства. Статутні товариства. Акціонерне товариство. Порядок створення акціонерного товариства. Товариство з обмеженою відповідальністю. Повне товариство. Товариство на вірі або командитне товариство. Об'єднання підприємств. Проблеми законодавчого врегулювання організаційно-правової форми підприємництва.

ТЕМА 3. СТВОРЕННЯ ТА ЛЕГАЛІЗАЦІЯ СУБ'ЄКТІВ ПІДПРИЄМНИЦТВА.

Поняття та види легалізації підприємництва. Державна реєстрація суб'єктів підприємницької діяльності. Порядок реєстрації суб'єктів підприємницької діяльності. Загальний порядок державної реєстрації суб'єктів підприємницької діяльності. Спеціальний порядок реєстрації суб'єктів підприємницької діяльності. Перереєстрація суб'єктів підприємницької діяльності та внесення змін в установчі документи. Відміна державної реєстрації суб'єктів підприємницької діяльності. Ліцензування підприємницької діяльності.

Поняття ліцензування та його види. Види діяльності, що підлягають ліцензуванню. Порядок видачі ліцензій. Порядок користування ліцензією. Поняття патентування та його правові засади. Загальні засади сертифікаційної діяльності.

ТЕМА 4. ПРАВОВИЙ РЕЖИМ МАЙНА СУБ'ЄКТІВ ПІДПРИЄМНИЦТВА.

Власність як економічна та правова категорія: поняття, форми прояву та характер взаємозв'язку. Право власності: поняття, форми і види. Правові підстави виникнення та припинення права власності. Суб'єкти та об'єкти права власності в Україні. Право повного господарського відання. Право інтелектуальної та промислової власності. Довірчі управителі майна, як суб'єкти підприємницької діяльності. Поняття довірчого управителя. Ознаки довірчого управителя. Види і правові форми довірчих управителів. Способи та види захисту права власності суб'єктів підприємницьких правовідносин. Нотаріальний захист прав власності. Адміністративний захист прав власності. Судовий захист прав власності. Підсудність та підвідомчість спорів за участю підприємців.

ТЕМА 5. ІНВЕСТУВАННЯ (ФІНАНСУВАННЯ) ПІДПРИЄМНИЦЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ.

Поняття та сутність фінансування підприємницької діяльності. Джерела правового регулювання інвестиційної діяльності. Законодавство про інвестиційну діяльність. Поняття та види інвестицій. Реєстрація інвестицій. Забезпечення інвестицій. Інвестиційна діяльність. Об'єкти інвестиційної діяльності. Суб'єкти інвестиційного процесу. Права суб'єктів інвестиційної діяльності. Обов'язки суб'єктів інвестиційної діяльності. Правові форми інвестиційної діяльності. Інвестиційні договори. Особливості регулювання інвестицій в окремих сферах. Державне регулювання інвестиційної діяльності: поняття цілі і форми. Державна експертиза інвестицій. Особливості регулювання інвестицій в окремих сферах. Правові питання оподаткування, митного, валютного, антимонопольного регулювання, обліку і звітності у зв'язку з інвестуванням. Гарантії прав суб'єктів інвестиційної діяльності та захист інвестицій. Інвестиційні спори. Відповідальність суб'єктів інвестиційної діяльності. Умови припинення інвестиційної діяльності.

ТЕМА 6. ОРГАНІЗАЦІЙНО-ПРАВОВІ ОСНОВИ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ ТА ЙОГО РОЛЬ У РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМНИЦЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ.

Правове регулювання бухгалтерського обліку в Україні. Загальна структура та основні функції бухгалтерського обліку. Поняття, принципи та предмет бухгалтерського обліку. Його місце серед інших видів фінансово-господарського обліку. Облік засобів виробництва та їх джерел як об'єктів забезпечення фінансово-господарської діяльності. Облік об'єктів, що складають господарську діяльність підприємства. Завдання та методи бухгалтерського обліку. Рахунки та подвійне відображення фінансово-господарських операцій. План рахунків, баланс та звітність у бухгалтерському обліку. Правові основи аудиторської діяльності.

ТЕМА 7. ПРАВОВІ ЗАСАДИ ПРИВАТИЗАЦІЇ ЯК ОСНОВИ СТАНОВЛЕННЯ ПРИВАТНОГО СЕКТОРА ЕКОНОМІКИ.

Приватизація: поняття, цілі, пріоритети та основні завдання. Принципи приватизації. Організаційне, законодавче та інформаційне забезпечення процесу приватизації. Джерела правового регулювання приватизації. Законодавство України про приватизацію. Державна програма приватизації. Заходи щодо виконання Програми приватизації. Контроль за виконанням Програми приватизації. Договірні відносини у сфері приватизації. Оформлення угод приватизації. Правовідносини в сфері приватизації. Об'єкти приватизації: їх класифікація і оцінка. Визначення ціни об'єктів приватизації. Суб'єкти правовідносин у сфері приватизації. Їх основні функції і правовий статус. Державні органи приватизації. Контрольні комісії з питань приватизації. Порядок приватизації. Подання заяви і прийняття рішення про приватизацію. Підготовка підприємств до приватизації. Реструктуризація державних підприємств, господарських товариств, створених у процесі корпоратизації та приватизації. Принципи та порядок закріплення у державній власності пакетів акцій ПАТ. Додержання вимог антимонопольного законодавства у процесі приватизації. Реєстрація прав власності у процесі приватизації. Способи приватизації. Приватизація об'єктів групи А-Ж. Способи продажу акцій ПАТ, створених у процесі приватизації та корпоратизації. Приватизація об'єктів незавершеного будівництва. Продаж об'єктів приватизації на аукціоні, за конкурсом, на фондових біржах. Галузеві та регіональні особливості приватизації. Реалізація та контроль за виконанням договірних умов. Післяприватизаційна політика держави. Захист прав акціонерів у процесі приватизації та у післяприватизаційний період. Відповідальність за порушення законодавства про приватизацію. Розгляд спорів.

РОЗДІЛ 2. ОКРЕМІ ОРГАНІЗАЦІЙНІ АСПЕКТИ ПІДПРИЄМНИЦЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ. ЗДІЙСНЕННЯ ПІДПРИЄМНИЦЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В ОКРЕМИХ ГАЛУЗЯХ ГОСПОДАРЮВАННЯ.

ТЕМА 1. ПІДПРИЄМЕЦЬ І ДЕРЖАВА.

Взаємовідносини між підприємцями та державою. Державне регулювання підприємницької діяльності. Об'єктивна необхідність державного регулювання економічних процесів. Методи державного регулювання підприємницької діяльності. Ліцензування як метод державного регулювання економіки, його види. Дотації, субсидії та інші методи державного регулювання підприємницької діяльності. Право найму працівників і соціальні гарантії при використанні їх праці. Методи державного регулювання у сфері малого підприємництва. Загальні гарантії прав підприємців. Гарантії майнових прав підприємця. Державна підтримка підприємництва. Діяльність іноземних підприємців. Міжнародні договори.

ТЕМА 2. ДОГОВОРИ У ПІДПРИЄМНИЦЬКІЙ ДІЯЛЬНОСТІ.

Загальні положення про договірні зобов'язання. Укладення підприємницьких договорів. Виконання підприємницьких договорів. Реєстрація договорів та гербовий збір. Установчий договір про створення господарського

товариства. Договір про спільну діяльність. Договір оренди майна. Договори на виконання робіт та надання послуг. Загальні положення про мінімізацію підприємницьких ризиків. Поняття договору охорони. Укладення договору охорони та його значення. Права та обов'язки сторін по договору охорони. Договір на централізовану охорону квартир.

ТЕМА 3. ЗАКОНОДАВСТВО УКРАЇНИ ПРО КОМЕРЦІЙНУ РЕКЛАМУ.

Загальні положення законодавства України про рекламу. Основні поняття в рекламній діяльності. Законодавство про рекламу. Реклама як предмет авторського права. Реклама імені (назви) та торгової марки спонсорів. Мова реклами. Законодавчі вимоги до реклами. Принципи рекламної діяльності. Загальні обмеження щодо реклами. Ідентифікація реклами. Соціальна рекламна інформація. Реклама на телебаченні і радіо. Реклама у друкованих засобах масової інформації. Реклама з використанням телефонного та документального електров'язку. Зовнішня реклама. Внутрішня реклама. Реклама на транспорті. Обмеження щодо реклами, розрахованої на неповнолітніх. Особливості рекламування деяких видів продукції. Реклама лікарських засобів, виробів медичного призначення, методів профілактики, діагностики і лікування. Реклама тютюнових виробів та алкогольних напоїв. Реклама зброї. Реклама послуг, пов'язаних із залученням коштів населення, цінних паперів. Недобросовісна реклама. Контроль за дотриманням законодавства про рекламу. Відповідальність за порушення законодавства про рекламу. Публічне спростування недобросовісної реклами. Права об'єднань громадян у галузі реклами.

ТЕМА 4. ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ МОНОПОЛІЗМУ І КОНКУРЕНЦІЇ В ПІДПРИЄМНИЦЬКІЙ ДІЯЛЬНОСТІ.

Антимонопольне законодавство та його значення. Розвиток антимонопольного законодавства та законодавства про недобросовісну конкуренцію. Монопольне становище та монопольні утворення. Монопольне становище та зловживання ним. Об'єктивна необхідність обмеження монополізму. Державний контроль за дотриманням антимонопольного законодавства. Антимонопольний комітет України, його структура та компетенція. Повноваження антимонопольного комітету України. Відповідальність за порушення антимонопольного законодавства. Розгляд справ про порушення антимонопольного законодавства. Порядок оскарження та виконання розпоряджень Антимонопольного комітету України. Дискримінація підприємців органами влади та управління. Економічна конкуренція. Законодавство про захист економічної конкуренції. Державна політика у сфері розвитку економічної конкуренції та обмеження монополізму. Недобросовісна конкуренція. Неправомірне використання ділової репутації підприємця. Створення перешкод підприємцям у процесі конкуренції та досягнення неправомірних переваг у конкуренції. Неправомірне збирання, розголошення та використання комерційної таємниці. Антиконтурентні узгоджені дії суб'єктів господарювання. Узгоджені дії, які можуть бути дозволені. Типові вимоги до узгоджених дій. Антиконтурентні дії органів

влади, органів місцевого самоврядування, органів адміністративно-господарського управління та контролю. Обмежувальна та дискримінаційна діяльність суб'єктів господарювання, об'єднань. Розгляд справ про порушення законодавства про захист економічної конкуренції. Підстави для початку розгляду справи. Рішення у справах про порушення законодавства про захист економічної конкуренції. Підстави закриття розгляду справи про порушення законодавства про захист економічної конкуренції. Перевірка рішень у справах про порушення законодавства про захист економічної конкуренції та у заявах, справах про узгоджені дії. Підстави для зміни, скасування чи визнання недійсними рішень органів Антимонопольного комітету України. Оскарження рішень органів Антимонопольного комітету України. Відповідальність за порушення законодавства про захист економічної конкуренції. Види відповідальності. Накладання штрафів на господарюючих суб'єктів - юридичних осіб та їх об'єднання. Накладання штрафів на юридичних осіб, їх об'єднання та об'єднання громадян, що не є господарюючими суб'єктами. Адміністративна відповідальність. Відшкодування збитків. Вилучення товарів з неправомірно використаним позначенням та копій виробів іншого підприємця. Спростування неправдивих, неточних або неповних відомостей.

ТЕМА 5. КОНТРОЛЬ ЗА ЗДІЙСНЕННЯМ ПІДПРИЄМНИЦЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ.

Поняття, ознаки та види контролю. Правові форми контролю. Аудит. Запит. Ревізія, Перевірка.

Контрольні повноваження державних органів. Загальні контрольні повноваження. Парламентський контроль. Контрольні функції Верховної Ради України. Контрольні повноваження народного депутата. Контрольні повноваження органів виконавчої влади. Контрольні повноваження правоохоронних органів. Повноваження органів прокуратури в сфері контролю за здійсненням підприємницької діяльності. Судовий контроль за здійсненням підприємницької діяльності. Особливості та види адміністративного контролю. Міжгалузевий та відомчий контроль. Органи державного адміністративного контролю. Контрольні повноваження за здійсненням підприємницької діяльності з боку Державної фіскальної служби, Державної аудиторської служби, Антимонопольного комітету, Державної служби України з питань праці, Державної регуляторної служби, Державної служби України з питань безпечності харчових продуктів та захисту споживачів, Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку. Контрольні повноваження за здійсненням підприємницької діяльності з боку державних інспекцій, агентств і служб, які створюються в галузях промисловості, фінансів, сільського господарства, охорони природи, будівництва. Контроль споживача та органів місцевого самоврядування. Самоконтроль та його форми. Права підконтрольного під час здійснення контролю. Захист прав підприємців при порушенні порядку проведення контролю. Порядок оскарження незаконних дій органів контролю та їх посадових осіб.

ТЕМА 6. ОПОДАТКУВАННЯ СУБ'ЄКТІВ ПІДПРИЄМНИЦТВА.

Мета та роль податків в системі державних заходів регулювання

економіки. Джерела правового регулювання. Правовідносини та зміст основних категорій у сфері оподаткування. Прямі податки з юридичних осіб. Непрямі податки з юридичних осіб. Особливості справляння місцевих податків і зборів.

ТЕМА 7. КРЕДИТУВАННЯ І РОЗРАХУНКИ В СФЕРІ ПІДПРИЄМНИЦТВА.

Класифікація та загальна характеристика кредитних операцій. Форми і види кредиту. Правова природа та зміст кредитного договору. Відповідальність за порушення зобов'язань по кредитному договору. Банківський кредит: види, принципи, джерела формування, умови надання. Особливості правового регулювання одержання кредиту в іноземній валюті від іноземних кредиторів. Інші види кредитних операцій. Ломбардні (забезпечені) та бланкові (незабезпечені) види кредитів. Кредити, пов'язані з обігом векселів. Операції з простими та переказними векселями. Поручительство і гарантія в банківській практиці. Застосування неустойки (штрафу, пені) як способу забезпечення виконання зобов'язань по кредитному договору. Особливості використання застави як забезпечення кредитних зобов'язань. Порядок реалізації закладеного майна. Надання кредитів під заставу цінних паперів. Контокорентний кредит. Проблеми і перспективи надання довгострокових кредитів. Лізинг як найбільш безпечний вид довгострокового кредитування підприємництва. Застосування страхування в банківській сфері. Безготівкові розрахунки. Загальні принципи організації безготівкових розрахунків в Україні. Класифікація форм безготівкових розрахунків. Здійснення розрахунків із застосуванням платіжних доручень і платіжних вимог — доручень. Порядок здійснення розрахунків чеками. Застосування в платіжному обороті акредитивної форми розрахунків. Відповідальність банку в розрахункових правовідносинах.

ТЕМА 8. БЕЗПЕКА ПІДПРИЄМНИЦТВА. ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ БІЗНЕС-ПЛАНУВАННЯ

Організаційно-правові основи безпеки підприємництва. Загальна структура та поняття безпеки підприємництва. Структура системи безпеки підприємництва. Основні внутрішньобанківські засоби та системи економічної безпеки у сфері кредитування. Внутрішньобанківські способи зниження кредитних ризиків. Управлінсько-інформаційні системи контролю за кредитними ризиками. Оцінка ступеню можливих ризиків, формування страхових резервів та резервних фондів. Правовий режим надання і захисту інформації з обмеженим доступом. Канали витоку і методи захисту інформації з обмеженим доступом. Категорії інформації з обмеженим доступом, правовий режим її захисту. Конфлікт інтересів між правомірним користувачем і власником інформації. Створення системи взаємодії суб'єктів фінансово-господарських відносин щодо економічної безпеки підприємництва. Організація обліку, обігу, зберігання і передачі документів та інших носіїв відомостей з обмеженим доступом.

Правове регулювання бізнес планування. Сутність та принципи складання бізнес-плану. Техніка складання бізнес-плану. Структура та зміст бізнес-плану.

ТЕМА 9. ЮРИДИЧНА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ В СФЕРІ ПІДПРИЄМНИЦЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ.

Поняття, функції та види юридичної відповідальності у сфері підприємництва, підстави її виникнення. Порядок притягнення підприємців до відповідальності. Відповідальність за порушення порядку легалізації підприємницької діяльності. Відповідальність за порушення інвестиційних зобов'язань. Майнова відповідальність у підприємницькому праві. Поняття, види та підстави виникнення цивільно-правової відповідальності. Відповідальність за заподіяні збитки. Відповідальність за моральну шкоду. Відповідальність за порушення прав інтелектуальної власності. Штраф та оперативно-господарські санкції у підприємницькому праві. Господарсько-управлінські санкції в підприємстві. Підстави та порядок звільнення підприємців від відповідальності чи зменшення її розміру. Адміністративно-правова відповідальність в сфері підприємницьких відносин. Кримінальна відповідальність за злочини в сфері підприємництва. Контрабанда (ст. 201 КК України). Порушення порядку зайняття господарською та банківською діяльністю (ст. 202 КК України). Зайняття забороненими видами господарської діяльності (ст. 203 КК України). Незаконне виготовлення, зберігання, збут або транспортування з метою збуту підакцизних товарів (ст. 204 КК України). Фіктивне підприємництво (ст. 205 КК України). Протидія законній господарській діяльності (ст. 206 КК України). Ухилення від повернення виручки в іноземній валюті (ст. 207 КК України). Незаконне відкриття або використання за межами України валютних рахунків (ст. 208 КК України). Легалізація (відмивання) грошових коштів та іншого майна, здобутих злочинним шляхом (ст. 209 КК України). Порушення законодавства про бюджетну систему України (ст. 210 КК України). Видання нормативно-правових або розпорядчих актів, які змінюють доходи і видатки бюджету всупереч встановленому законом порядку (ст. 211 КК України). Ухилення від сплати податків, зборів, інших обов'язкових платежів (ст. 212 КК України). Порушення порядку здійснення операцій з металобрухтом (ст. 213 КК України). Порушення правил здачі дорогоцінних металів і дорогоцінного каміння (ст. 214 КК України). Підроблення знаків поштової оплати і проїзних квитків (ст. 215 КК України). Незаконне виготовлення, підроблення, використання або збут незаконно виготовлених, одержаних чи підроблених марок акцизного збору чи контрольних марок (ст. 216 КК України). Незаконне виготовлення, збут або використання державного пробірного клейма (ст. 217 КК України). Фіктивне банкрутство (ст. 218 КК України). Доведення до банкрутства (ст. 219 КК України). Приховування стійкої фінансової неспроможності (ст. 220 КК України). Незаконні дії у разі банкрутства (ст. 221 КК України). Шахрайство з фінансовими ресурсами (ст. 222 КК України). Порушення порядку випуску (емісії) та обігу цінних паперів (ст. 223 КК України). Виготовлення, збут та використання підроблених недержавних цінних паперів (ст. 224 КК України). Обман покупців та замовників (ст. 225 КК України). Фальсифікація засобів вимірювання (ст. 226 КК України). Випуск або реалізація недоброякісної продукції (ст. 227 КК України). Змова про зміну чи фіксування цін або примушування до їх змін чи фіксування (ст. 228 КК України). Незаконне використання товарного знака (ст. 229 КК України). Порушення антимонопольного законодавства (ст. 230 КК

України). Незаконне збирання з метою використання або використання відомостей, що становлять комерційну таємницю (ст. 231 КК України). Розголошення комерційної таємниці (ст. 232 КК України). Незаконна приватизація державного, комунального майна (ст. 233 КК України). Незаконні дії щодо приватизаційних паперів (ст. 234 КК України). Недотримання особою обов'язкових умов щодо приватизації державного, комунального майна або підприємств та їх подальшого використання (ст. 235 КК України).

ТЕМА 10. ПРИПИНЕННЯ СУБ'ЄКТІВ ПІДПРИЄМНИЦТВА. ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ БАНКРУТСТВА.

Поняття, підстави та способи припинення суб'єктів підприємництва. Тимчасове призупинення діяльності суб'єктів підприємництва. Ліквідація суб'єкта підприємництва - юридичної особи. Банкрутство суб'єктів підприємницької діяльності. Джерела правового регулювання банкрутства. Проведення у справах про банкрутство. Ліквідаційна процедура. Мирова угода. Припинення провадження у справі про банкрутство. Особливості банкрутства окремих категорій суб'єктів підприємницької діяльності: особливо небезпечних підприємств; сільськогосподарських підприємств; страховиків; професійних учасників ринку цінних паперів та ін. Особливості банкрутства селянського (фермерського) господарства. Особливості застосування процедури банкрутства до боржника, що ліквідується власником. Особливості банкрутства відсутнього боржника. Особливості провадження санації боржника його керівником. Загальні положення про банкрутство суб'єкта підприємницької діяльності – громадянина. Розгляд господарським судом справи про банкрутство громадянина-підприємця. Особливості задоволення вимог кредиторів громадянина-підприємця, визнаного банкрутом. Реорганізація підприємства: поняття, підстави і форми. Особливості реорганізації підприємства, що зловживає своїм монопольним становищем на ринку. Особливості реорганізації підприємства, яка може призвести до екологічних, демографічних та інших негативних наслідків, що зачіпають інтереси населення території.

ТЕМА 11. ОРГАНІЗАЦІЙНО-ПРАВОВІ ОСНОВИ РИНКУ ЦІННИХ ПАПЕРІВ.

Поняття, види і основні характеристики цінних паперів. Ринок цінних паперів, його поняття, принципи побудови та місце в структурі ринку фінансових ресурсів. Основні елементи інфраструктури ринку цінних паперів. Регулювання правовідносин у сфері функціонування ринку цінних паперів. Загальна характеристика інструментів мобілізації і перерозподілу фінансових ресурсів на ринку цінних паперів. Акції і облігації як інструменти ринку цінних паперів. Інші види цінних паперів. Діяльність по випуску та обігу цінних паперів. Дозвіл на здійснення діяльності по випуску та обігу цінних паперів. Реєстрація випуску цінних паперів. Інформація про випуск акцій, облігацій підприємств, що пропонуються для відкритого продажу. Регулярна інформація про емітента. Особлива інформація про емітента. Умови, за яких не допускається здійснення діяльності по випуску та обігу цінних паперів. Вимоги щодо ліквідності торговців цінними паперами. Укладення угод з цінними

паперами. Органи, що здійснюють державний контроль за випуском та обігом цінних паперів. Санкції, що застосовуються Державною комісією з цінних паперів та фондового ринку і її територіальними відділеннями. Оскарження дій державних органів у зв'язку із здійсненням ними контролю за випуском та обігом цінних паперів. Оподаткування доходів по цінних паперах.

ТЕМА 12. ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ТОРГІВЛІ В УКРАЇНІ.

Поняття торгівлі і її види. Порядок заняття торговою діяльністю, правила торгового обслуговування населення. Продаж продовольчих і непродовольчих товарів. Особливості продажу окремих груп товарів. Застосування стандартів та технічних умов на непродовольчі товари. Здійснення торгівлі на ринках. Правила торгівлі на ринках. Торгівля на ринках по продажу продовольчих товарів. Торгівля на ринках по продажу непродовольчих товарів. Обмеження в торгівлі на ринках по продажу продовольчих і непродовольчих товарів. Правове регулювання ярмаркової торгівлі.

ТЕМА 13. СТРАХУВАННЯ В ПІДПРИЄМНИЦЬКІЙ ДІЯЛЬНОСТІ.

Поняття страхування та його значення в підприємницькій діяльності. Страхова справа як фактор підвищення економічної безпеки підприємництва. Роль страхового маркетингу в системі заходів щодо зниження фінансових ризиків у сфері підприємництва, банківському та страховому бізнесі. Процентні ставки за надання, страхування чи гарантійне забезпечення кредитів та інших підприємницьких угод - їх взаємозв'язок з іміджем позичальника та факторами ризиків. Законодавство про страхування. Правове регулювання та основні організаційні форми страхування в Україні. Страхові правовідносини. Основні страхові поняття, структура та роль страхування у розвитку підприємницької діяльності. Договір страхування, права і обов'язки сторін. Форми і види страхування. Перестрахування та співстрахування як елементи інфраструктури економічної безпеки підприємництва, кредитної та страхової діяльності. Порядок і умови виплати страхових сум і страхового відшкодування. Вирішення спорів, що пов'язані зі страхуванням.

ТЕМА 14. ОРГАНІЗАЦІЙНО-ПРАВОВІ ОСНОВИ РЕГУЛЮВАННЯ ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ.

Загальні положення про зовнішньоекономічну діяльність. Поняття та суб'єкти зовнішньоекономічної діяльності. Принципи і види зовнішньоекономічної діяльності. Приватноправове регулювання зовнішньоекономічної діяльності. Публічно-правове регулювання зовнішньоекономічної діяльності. Ліцензування та квотування зовнішньоекономічної діяльності. Види ліцензій і квот. Зовнішньоекономічний договір (контракт). Предмет, сторони та правове регулювання зовнішньоекономічного договору (контракту). Зміст зовнішньоекономічного договору (контракту). Правовий режим іноземного інвестування. Поняття іноземних інвестицій. Основні аспекти режиму іноземного інвестування. Правове регулювання іноземних інвестицій. Розміщення іноземних інвестицій в Україні та форми здійснення інвестицій за її межі. Додаткові джерела фінансування економіки України. Правовий режим міжнародних розрахунків. Розрахункові операції щодо обслуговування зовнішньоекономічних угод.

Основні форми міжнародних розрахунків. Форми міждержавних розрахунків, яким надається пріоритет чинним законодавством України.

ТЕМА 15. БАНКИ ЯК СУБ'ЄКТИ ПІДПРИЄМНИЦЬКИХ ВІДНОСИН.

Поняття банківської системи, її структура в Україні. Правовий статус і функції Національного банку України (НБУ). Порядок здійснення контролю НБУ за діяльністю комерційних банків. Правове положення комерційних банків в Україні: поняття, види, порядок створення і реєстрації, функції і порядок припинення. Порядок формування статутного капіталу комерційного банку. Економічні нормативи банківської діяльності. Ліцензування банківської діяльності. Банківський рахунок: поняття та види. Порядок відкриття поточних рахунків у національній і іноземній валюті юридичним особам і їхнім відособленим підрозділам. Договір на відкриття рахунку і розрахунково-касове обслуговування. Відкриття рахунків у національній і іноземній валюті фізичним особам і використання засобів на рахунках. Порядок переоформлення і закриття рахунків. Правове регулювання здійснення депозитних операцій банків. Правовий режим коштів на рахунках у банку. Відкрита банківська інформація, її об'єм і зміст. Поняття і зміст банківської таємниці. Співвідношення банківської і комерційної таємниці. Суб'єкти, що мають право знайомитися з банківською таємницею. Підстави і порядок надання відомостей, що складають банківську таємницю. Відповідальність за порушення банківської таємниці.

5. ФОРМИ І МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

Форми контролю	Кількість	Терміни контролю
1. поточний контроль:		На першому семінарському занятті
- тестовий контроль		На семінарських заняттях після кожної вивченої теми
- самостійні роботи		На семінарських заняттях
- опитування, участь у дискусіях, реферати		На семінарських заняттях
- ділові ігри		На семінарському занятті
2. підсумковий контроль:		
- залік		В період сесії

ЗАПИТАННЯ ДЛЯ ЗАЛІКУ з дисципліни "БІЗНЕС-ПРАВО"

1. Поняття, предмет і структура юридичної науки та навчального курсу “Бізнес-право”.
2. Види і принципи підприємницьких правовідносин. Методи бізнес-права.
3. Становлення та юридична природа підприємництва. Підприємництво в Україні.
4. Передумови зайняття підприємницькою діяльністю.
5. Поняття підприємницької діяльності. Ознаки підприємницької діяльності.
6. Види підприємницької діяльності. Свобода підприємницької діяльності. Обмеження у здійсненні підприємницької діяльності.
7. Принципи підприємницької діяльності.
8. Джерела правового регулювання підприємницької діяльності. Поняття підприємницького законодавства.
9. Поняття суб'єкта підприємницької діяльності. Правосуб'єктні передумови реалізації права на заняття підприємництвом. Організаційні форми підприємництва.
10. Індивідуальне підприємництво фізичних осіб (громадян). Фізичні особи як суб'єкти підприємницької діяльності. Обмеження фізичних осіб в праві на заняття підприємницькою діяльністю.
11. Підприємництво юридичних осіб. Юридичні особи як суб'єкти підприємницької діяльності.
12. Створення юридичних осіб як суб'єктів підприємницької діяльності.
13. Види юридичних осіб як суб'єктів підприємницької діяльності.

14. Поняття організаційно-правової форми підприємницької діяльності.
15. Кооперативи як суб'єкти підприємництва.
16. Підприємства, основані на власності об'єднань громадян.
17. Господарські товариства.
18. Акціонерне товариство. Порядок створення акціонерного товариства.
19. Товариство з обмеженою відповідальністю.
20. Повне товариство. Товариство на вірі або командитне товариство.
21. Об'єднання підприємств.
22. Поняття та види легалізації підприємництва.
23. Державна реєстрація суб'єктів підприємницької діяльності. Порядок реєстрації суб'єктів підприємницької діяльності. Загальний порядок державної реєстрації суб'єктів підприємницької діяльності. Спеціальний порядок реєстрації суб'єктів підприємницької діяльності.
24. Перереєстрація суб'єктів підприємницької діяльності та внесення змін в установчі документи.
25. Ліцензування підприємницької діяльності. Поняття ліцензування та його види. Види діяльності, що підлягають ліцензуванню. Порядок видачі ліцензій. Порядок користування ліцензією.
26. Патентування підприємницької діяльності. Поняття патентування та його правові засади. Об'єкти та суб'єкти патентування. Порядок видачі торговельних патентів. Порядок використання торговельного патенту та наслідки його порушення.
27. Загальні засади сертифікаційної діяльності.
28. Поняття та сутність фінансування підприємницької діяльності.
29. Джерела правового регулювання інвестиційної діяльності. Законодавство про інвестиційну діяльність.
30. Поняття та види інвестицій. Реєстрація інвестицій. Забезпечення інвестицій.
31. Інвестиційна діяльність. Об'єкти інвестиційної діяльності. Суб'єкти інвестиційного процесу. Права суб'єктів інвестиційної діяльності. Обов'язки суб'єктів інвестиційної діяльності.
32. Правові форми інвестиційної діяльності. Інвестиційні договори. Особливості регулювання інвестицій в окремих сферах.
33. Державне регулювання інвестиційної діяльності: поняття цілі і форми. Державна експертиза інвестицій. Особливості регулювання інвестицій в окремих сферах. Правові питання оподаткування, митного, валютного, антимонопольного регулювання, обліку і звітності у зв'язку з інвестуванням.
34. Гарантії прав суб'єктів інвестиційної діяльності та захист інвестицій. Інвестиційні спори. Відповідальність суб'єктів інвестиційної діяльності.
35. Умови припинення інвестиційної діяльності.
36. Правове регулювання бухгалтерського обліку в Україні.
37. Загальна структура та основні функції бухгалтерського обліку.
38. Поняття, принципи та предмет бухгалтерського обліку. Його місце серед інших видів фінансово-господарського обліку.
39. Облік засобів виробництва та їх джерел як об'єктів забезпечення

фінансово-господарської діяльності.

40. Облік об'єктів, що складають господарську діяльність підприємства.

41. Завдання та методи бухгалтерського обліку.

42. Рахунки та подвійне відображення фінансово-господарських операцій.

План рахунків, баланс та звітність у бухгалтерському обліку.

43. Правові основи аудиторської діяльності.

44. Приватизація: поняття, цілі, пріоритети та основні завдання. Принципи приватизації. Організаційне, законодавче та інформаційне забезпечення процесу приватизації.

45. Джерела правового регулювання приватизації. Законодавство України про приватизацію. Державна програма приватизації. Заходи щодо виконання програми приватизації. Контроль за виконанням цієї Програми.

46. Договірні відносини у сфері приватизації. Оформлення угод приватизації.

47. Правовідносини в сфері приватизації. Об'єкти приватизації: їх класифікація і оцінка. Визначення ціни об'єктів приватизації. Суб'єкти правовідносин у сфері приватизації. Їх основні функції і правовий статус. Державні органи приватизації. Контрольні комісії з питань приватизації.

48. Порядок приватизації. Подання заяви і прийняття рішення про приватизацію. Підготовка підприємств до приватизації. Реструктуризація державних підприємств, господарських товариств, створених у процесі корпоратизації та приватизації. Принципи та порядок закріплення у державній власності пакетів акцій ПАТ. Додержання вимог антимонопольного законодавства у процесі приватизації. Реєстрація прав власності у процесі приватизації.

49. Способи приватизації. Приватизація об'єктів групи А-Ж. Способи продажу акцій ПАТ, створених у процесі приватизації та корпоратизації. Приватизація об'єктів незавершеного будівництва. Продаж об'єктів приватизації на аукціоні, за конкурсом, на фондових біржах. Галузеві та регіональні особливості приватизації.

50. Реалізація та контроль за виконанням договірних умов. Післяприватизаційна політика держави. Захист прав акціонерів у процесі приватизації та у післяприватизаційний період.

51. Відповідальність за порушення законодавства про приватизацію. Розгляд спорів. Реприватизація.

52. Поняття, види і основні характеристики цінних паперів.

53. Ринок цінних паперів, його поняття, принципи побудови та місце в структурі ринку фінансових ресурсів.

54. Загальна характеристика інструментів мобілізації і перерозподілу фінансових ресурсів на ринку цінних паперів. Акції і облігації як інструменти ринку цінних паперів. Інші види цінних паперів.

55. Діяльність по випуску та обігу цінних паперів. Дозвіл на здійснення діяльності по випуску та обігу цінних паперів. Реєстрація випуску цінних паперів. Інформація про випуск акцій, облігацій підприємств, що пропонуються для відкритого продажу. Регулярна інформація про емітента. Особлива

інформація про емітента. Умови, за яких не допускається здійснення діяльності по випуску та обігу цінних паперів. Вимоги щодо ліквідності торговців цінними паперами.

56. Укладення угод з цінними паперами. Органи, що здійснюють державний контроль за випуском та обігом цінних паперів.

57. Санкції, що застосовуються Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку. Оскарження дій державних органів у зв'язку із здійсненням ними контролю за випуском та обігом цінних паперів.

58. Укладення підприємницьких договорів. Виконання підприємницьких договорів.

59. Поняття торгівлі і її види.

60. Порядок заняття торговою діяльністю, правила торгового обслуговування населення.

61. Продаж продовольчих і непродовольчих товарів. Особливості продажу окремих груп товарів. Застосування стандартів та технічних умов на непродовольчі товари.

62. Здійснення торгівлі на ринках. Правила торгівлі на ринках. Торгівля на ринках по продажу продовольчих товарів. Торгівля на ринках по продажу непродовольчих товарів. Обмеження в торгівлі на ринках по продажу продовольчих і непродовольчих товарів.

63. Правове регулювання ярмаркової торгівлі.

64. Загальні положення законодавства України про комерційну рекламу.

65. Законодавство про комерційну рекламу. Реклама як предмет авторського права.

66. Законодавчі вимоги до реклами. Принципи рекламної діяльності. Загальні обмеження щодо реклами.

67. Ідентифікація реклами. Соціальна реклама.

68. Реклама на телебаченні і радіо. Реклама у друкованих засобах масової інформації. Реклама з використанням телефонного та факсимільного електрозв'язку. Зовнішня реклама. Внутрішня реклама. Реклама на транспорті. Обмеження щодо реклами, розрахованої на дітей.

69. Особливості рекламування деяких видів продукції. Реклама лікарських засобів, виробів медичного призначення, методів профілактики, діагностики і лікування. Реклама тютюнових виробів та алкогольних напоїв. Реклама зброї. Реклама послуг, пов'язаних із залученням коштів населення, цінних паперів. Реклама щодо інших видів підприємницької діяльності, які потребують спеціального дозволу. Реклама про зниження цін на продукцію (розпродаж). Недобросовісна реклама.

70. Контроль за дотриманням законодавства про комерційну рекламу. Відповідальність за порушення законодавства про комерційну рекламу. Публічне спростування недобросовісної реклами. Права об'єднань громадян у галузі реклами.

71. Поняття страхування та його значення в підприємницькій діяльності. Страхова справа як фактор підвищення економічної безпеки підприємництва.

72. Законодавство про страхування. Правове регулювання та основні

організаційні форми страхування в Україні. Страхові правовідносини. Основні страхові поняття, структура та роль страхування у розвитку підприємницької діяльності.

73. Договір страхування, права і обов'язки сторін. Форми і види страхування. Перестраховання та співстраховання як елементи інфраструктури економічної безпеки підприємництва. Вирішення спорів, що пов'язані зі страхуванням.

74. Загальні положення про зовнішньоекономічну діяльність. Поняття та суб'єкти зовнішньоекономічної діяльності.

75. Принципи і види зовнішньоекономічної діяльності.

76. Ліцензування та квотування зовнішньоекономічної діяльності. Види ліцензій і квот.

77. Зовнішньоекономічний договір (контракт). Предмет, сторони та правове регулювання зовнішньоекономічного договору (контракту). Зміст зовнішньоекономічного договору (контракту).

78. Правовий режим іноземного інвестування. Поняття іноземних інвестицій. Основні аспекти режиму іноземного інвестування. Правове регулювання іноземних інвестицій. Розміщення іноземних інвестицій в Україні та форми здійснення інвестицій за її межі.

79. Загальні гарантії прав підприємців. Гарантії майнових прав підприємця. Державна підтримка підприємництва.

80. Антимонопольне законодавство та його значення. Розвиток антимонопольного законодавства та законодавства про недобросовісну конкуренцію.

81. Монопольне становище та монопольні утворення. Монопольне становище та зловживання ним. Об'єктивна необхідність обмеження монополізму.

82. Державний контроль за дотриманням антимонопольного законодавства. Антимонопольний комітет України, його структура та компетенція. Повноваження антимонопольного комітету України.

83. Відповідальність за порушення антимонопольного законодавства. Розгляд справ про порушення антимонопольного законодавства. Порядок оскарження та виконання розпоряджень Антимонопольного комітету України.

84. Дискримінація підприємців органами влади та управління.

85. Економічна конкуренція. Законодавство про захист економічної конкуренції. Державна політика у сфері розвитку економічної конкуренції та обмеження монополізму.

86. Недобросовісна конкуренція. Неправомірне використання ділової репутації підприємця. Створення перешкод підприємцям у процесі конкуренції та досягнення неправомірних переваг у конкуренції. Неправомірне збирання, розголошення та використання комерційної таємниці. Антиконтурентні узгоджені дії суб'єктів господарювання. Узгоджені дії, які можуть бути дозволені.

87. Розгляд справ про порушення законодавства про захист економічної конкуренції. Підстави для початку розгляду справи. Рішення у справах про

порушення законодавства про захист економічної конкуренції. Підстави закриття розгляду справи про порушення законодавства про захист економічної конкуренції. Перевірка рішень у справах про порушення законодавства про захист економічної конкуренції та у заявах, справах про узгоджені дії. Підстави для зміни, скасування чи визнання недійсними рішень органів Антимонопольного комітету України. Оскарження рішень органів Антимонопольного комітету України.

88. Відповідальність за порушення законодавства про захист економічної конкуренції. Види відповідальності. Накладання штрафів на господарюючих суб'єктів - юридичних осіб та їх об'єднання. Накладання штрафів на юридичних осіб, їх об'єднання та об'єднання громадян, що не є господарюючими суб'єктами. Адміністративна відповідальність громадян. Відшкодування збитків. Вилучення товарів з неправомірно використаним позначенням та копій виробів іншого підприємця. Спростування неправдивих, неточних або неповних відомостей.

89. Поняття, ознаки та види контролю. Правові форми контролю. Аудит. Запит. Ревізія, Перевірка.

90. Контрольні повноваження державних органів. Загальні контрольні повноваження. Парламентський контроль. Контрольні функції Верховної Ради України. Контрольні повноваження народного депутата. Контрольні повноваження органів виконавчої влади.

91. Контрольні повноваження правоохоронних органів. Повноваження органів прокуратури в сфері контролю за здійсненням підприємницької діяльності. Судовий контроль за здійсненням підприємницької діяльності.

92. Особливості та види адміністративного контролю. Міжгалузевий та відомчий контроль. Органи державного адміністративного контролю. Контрольні повноваження за здійсненням підприємницької діяльності з боку податківців, державних агентств, інспекцій, служб, Антимонопольного комітету.

93. Контроль споживача та органів місцевого самоврядування. Самоконтроль та його форми.

94. Права підконтрольного під час здійснення контролю. Захист прав підприємців при порушенні порядку проведення контролю. Порядок оскарження незаконних дій органів контролю та їх посадових осіб.

95. Мета та роль податків в системі державних заходів регулювання економіки. Джерела правового регулювання. Поняття та види податків.

96. Прямі та непрямі податки з юридичних осіб.

97. Особливості справляння місцевих податків і зборів.

98. Правове положення комерційних банків в Україні: поняття, види, порядок створення і реєстрації, функції і порядок припинення. Порядок формування статутного капіталу комерційного банку. Ліцензування банківської діяльності.

99. Банківський рахунок: поняття та види. Порядок відкриття поточних рахунків у національній і іноземній валюті. Договір на відкриття рахунку і розрахунково-касове обслуговування. Порядок переоформлення і закриття

рахунків.

100. Правове регулювання здійснення депозитних операцій банків. Правовий режим коштів на рахунках у банку.

101. Відкрита банківська інформація, її об'єм і зміст. Поняття і зміст банківської таємниці. Співвідношення банківської і комерційної таємниці. Суб'єкти, що мають право знайомитися з банківською таємницею. Підстави і порядок надання відомостей, що складають банківську таємницю. Відповідальність за порушення банківської таємниці.

102. Класифікація та загальна характеристика кредитних операцій. Форми і види кредиту. Правова природа та зміст кредитного договору. Відповідальність за порушення зобов'язань по кредитному договору.

103. Банківський кредит: види, принципи, джерела формування, умови надання. Особливості правового регулювання одержання кредиту в іноземній валюті від іноземних кредиторів.

104. Проблеми і перспективи надання довгострокових кредитів. Лізинг як найбільш безпечний вид довгострокового кредитування підприємництва.

105. Безготівкові розрахунки. Загальні принципи організації безготівкових розрахунків в Україні. Класифікація форм безготівкових розрахунків.

106. Здійснення розрахунків із застосуванням платіжних доручень і платіжних вимог — доручень. Порядок здійснення розрахунків чеками. Застосування в платіжному обороті акредитивної форми розрахунків. Безперечне списання коштів із рахунків клієнтів банку. Арешт коштів клієнта, що знаходяться на банківському рахунку. Припинення операцій по рахунку. Відповідальність банку в розрахункових правовідносинах. Міжбанківські розрахунки.

107. Організаційно-правові основи безпеки підприємництва. Загальна структура та поняття безпеки підприємництва.

108. Правовий режим надання і захисту інформації з обмеженим доступом. Канали витоку і методи захисту інформації з обмеженим доступом. Категорії інформації з обмеженим доступом, правовий режим її захисту. Створення системи взаємодії суб'єктів фінансово-господарських відносин щодо економічної безпеки підприємництва. Організація обліку, обігу, зберігання і передачі документів та інших носіїв відомостей з обмеженим доступом.

109. Поняття, функції та види юридичної відповідальності у сфері підприємництва, підстави її виникнення. Порядок притягнення підприємців до відповідальності.

110. Відповідальність за порушення порядку легалізації підприємницької діяльності.

111. Відповідальність за порушення інвестиційних зобов'язань. Майнова відповідальність у підприємницькому праві. Поняття, види та підстави виникнення цивільно-правової відповідальності. Відповідальність за заподіяні збитки. Відповідальність за моральну шкоду. Відповідальність за порушення прав інтелектуальної власності.

112. Штраф та оперативно-господарські санкції у підприємницькому праві. Господарсько-управлінські санкції в підприємстві.

113. Підстави та порядок звільнення підприємців від відповідальності чи зменшення її розміру.

114. Кримінальна відповідальність в сфері здійснення підприємницької діяльності. (Контрабанда (ст. 201 КК України). Порушення порядку зайняття господарською та банківською діяльністю (ст. 202 КК України). Зайняття забороненими видами господарської діяльності (ст. 203 КК України). Незаконне виготовлення, зберігання, збут або транспортування з метою збуту підакцизних товарів (ст. 204 КК України). Фіктивне підприємництво (ст. 205 КК України). Протидія законній господарській діяльності (ст. 206 КК України). Ухилення від повернення виручки в іноземній валюті (ст. 207 КК України). Незаконне відкриття або використання за межами України валютних рахунків (ст. 208 КК України). Легалізація (відмивання) грошових коштів та іншого майна, здобутих злочинним шляхом (ст. 209 КК України). Порушення законодавства про бюджетну систему України (ст. 210 КК України). Видання нормативно-правових або розпорядчих актів, які змінюють доходи і видатки бюджету всупереч встановленому законом порядку (ст. 211 КК України). Ухилення від сплати податків, зборів, інших обов'язкових платежів (ст. 212 КК України). Порушення порядку здійснення операцій з металобрухтом (ст. 213 КК України). Порушення правил здачі дорогоцінних металів і дорогоцінного каміння (ст. 214 КК України). Підроблення знаків поштової оплати і проїзних квитків (ст. 215 КК України). Незаконне виготовлення, підроблення, використання або збут незаконно виготовлених, одержаних чи підроблених марок акцизного збору чи контрольних марок (ст. 216 КК України). Незаконне виготовлення, збут або використання державного пробірного клейма (ст. 217 КК України). Фіктивне банкрутство (ст. 218 КК України). Доведення до банкрутства (ст. 219 КК України). Приховування стійкої фінансової неспроможності (ст. 220 КК України). Незаконні дії у разі банкрутства (ст. 221 КК України). Шахрайство з фінансовими ресурсами (ст. 222 КК України). Порушення порядку випуску (емісії) та обігу цінних паперів (ст. 223 КК України). Виготовлення, збут та використання підроблених недержавних цінних паперів (ст. 224 КК України). Обман покупців та замовників (ст. 225 КК України). Фальсифікація засобів вимірювання (ст. 226 КК України). Випуск або реалізація недоброякісної продукції (ст. 227 КК України). Змова про зміну чи фіксування цін або примушування до їх змін чи фіксування (ст. 228 КК України). Незаконне використання товарного знака (ст. 229 КК України). Порушення антимонопольного законодавства (ст. 230 КК України). Незаконне збирання з метою використання або використання відомостей, що становлять комерційну таємницю (ст. 231 КК України). Розголошення комерційної таємниці (ст. 232 КК України). Незаконна приватизація державного, комунального майна (ст. 233 КК України). Незаконні дії щодо приватизаційних паперів (ст. 234 КК України). Недотримання особою обов'язкових умов щодо приватизації державного, комунального майна або підприємств та їх подальшого використання (ст. 235 КК України).

115. Поняття, підстави та способи припинення суб'єктів підприємництва.

116. Ліквідація суб'єкта підприємництва - юридичної особи.

117. Банкрутство суб'єктів підприємницької діяльності. Джерела правового регулювання банкрутства. Провадження у справах про банкрутство. Ліквідаційна процедура. Мирова угода. Припинення провадження у справі про банкрутство.

118. Особливості банкрутства окремих категорій суб'єктів підприємницької діяльності: особливо небезпечних підприємств; сільськогосподарських підприємств; страховиків; професійних учасників ринку цінних паперів та ін. Особливості банкрутства селянського (фермерського) господарства. Особливості застосування процедури банкрутства до боржника, що ліквідується власником. Особливості банкрутства відсутнього боржника. Особливості провадження санації боржника його керівником.

119. Загальні положення про банкрутство суб'єкта підприємницької діяльності – громадянина. Розгляд господарським судом справи про банкрутство громадянина-підприємця. Особливості задоволення вимог кредиторів громадянина-підприємця, визнаного банкрутом.

120. Реорганізація підприємства: поняття, підстави і форми. Особливості реорганізації підприємства, що зловживає своїм монопольним становищем на ринку. Особливості реорганізації підприємства, яка може призвести до екологічних, демографічних та інших негативних наслідків, що зачіпають інтереси населення території.

ПЕРЕЛІК РЕКОМЕНДОВАНИХ НОРМАТИВНИХ АКТІВ

1. Конституція України від 28 червня 1996 р. // Відомості Верховної Ради України. – 1996. – № 30. – Ст. 141; 2005. – № 2. – Ст. 44.
2. Господарський кодекс України від 16 січня 2003 р. // Відомості Верховної Ради України. – 2003. – № 18, № 19-20, № 21-22. – Ст. 144.
3. Про економічну самостійність Української РСР: Закон Української РСР від 3 серпня 1990 р. // Відомості Верховної Ради України. – 1990. – № 34. – Ст. 499.
4. Про міжнародні договори: Закон України від 22 грудня 1993 р. // Відомості Верховної Ради України. – 1994. – № 10. – Ст. 45.
5. Про засади національної безпеки України: Закон України від 19 червня 2003 р. // Відомості Верховної Ради України. – 2003. – № 39. – Ст. 351.
6. Податковий кодекс України від 02.12.2010 р. № 2755-VI // Відомості Верховної Ради України. – 2011. – № 13-14, № 15-16. – Ст. 112.
7. Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності: Закон України від 11.09.2003 р. № 1160-IV // Відомості Верховної Ради України. – 2004, № 9, ст. 79.
8. Про державне прогнозування та розроблення програм економічного і соціального розвитку України: Закон України від 23.03.2000 р. № 1602-III // Відомості Верховної Ради України. – 2000. – № 25. – Ст. 195.
9. Про державно-приватне партнерство: Закон України від 01.07.2010 р. № 2404-VI // Відомості Верховної Ради України. – 2010. – № 40. – Ст. 524.
10. Про державну реєстрацію юридичних осіб та фізичних осіб-підприємців: Закон України від 15.05.2003 р. № 755-IV // Відомості Верховної Ради України. – 2003. – № 31-32. – Ст. 263.
11. Про ліцензування видів господарської діяльності: Закон України від 01.06.2000 р. // Відомості Верховної Ради України. – 2000. – № 36. – Ст. 299.
12. Про розвиток та державну підтримку малого і середнього підприємництва в Україні: Закон України від 22.03.2012 № 4618-VI // www.rada.gov.ua.
13. Про Національну програму сприяння розвитку малого підприємництва в Україні: Закон України від 21.12.2000 р. // Відомості Верховної Ради України. – 2001. – № 7. – Ст. 35.
14. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні: Закон України від 16.07.1999 р. // Відомості Верховної Ради України. – 1999. – № 40. – Ст. 365.
15. Про аудиторську діяльність: Закон України від 22.04.1993 р. № 3125-XII // Відомості Верховної Ради України. – 1993. – № 23. – Ст. 243.
16. Про застосування спеціальних заходів щодо імпорту в Україну: Закон України від 22 грудня 1998 р. // Відомості Верховної Ради України. – 1999. – № 11. – Ст. 78.
17. Про захист національного товаровиробника від демпінгового імпорту: Закон України від 22 грудня 1998 р. // Відомості Верховної Ради України. – 1999. – № 9-10. – Ст. 65.
18. Про захист національного товаровиробника від субсидованого імпорту: Закон України від 22 грудня 1998 р. // Відомості Верховної Ради України. – 1999. – № 12-13. – Ст. 80.

19. Про угоди про розподіл продукції: Закон України від 14 вересня 1999 р. // Відомості Верховної Ради України. – 1999. – № 44. – Ст. 391.
20. Про закупівлю товарів, робіт і послуг за державні кошти: Закон України від 22 лютого 2000 р. // Відомості Верховної Ради України. – 2000. – № 20. – Ст. 148.
21. Про природні монополії: Закон України від 20 квітня 2000 р. // Відомості Верховної Ради України. – 2000. – № 30. – Ст. 238.
22. Про захист економічної конкуренції: Закон України від 11 січня 2001 р. // Відомості Верховної Ради України. – 2001. – № 12. – Ст. 64.
23. Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг: Закон України від 12 липня 2001 р. // Офіційний вісник України. – 2001. – № 32. – Ст. 1457.
24. Про інноваційну діяльність: Закон України від 4 липня 2002 р. // Відомості Верховної Ради України. – 2002. – № 36. – Ст. 266.
25. Про дозвільну систему у сфері господарської діяльності: Закон України від 6 вересня 2005 р. // Відомості Верховної Ради України. – 2005. – № 48. – Ст. 483.

ПЕРЕЛІК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Основна література:

Предпринимательское право: Учебное пособие. Изд. второе с изм. и доп. / Под ред. А.В. Старцева. – Х.: Одиссей, 2007. – 248 с.

Підприємницьке право: Підручник / За заг. ред. О.В. Старцева. – 3-тє вид. перероб. і доп. – К.: Істина, 2007. – 864 с.

Хозяйственное (предпринимательское) право Украины: Учебник под общ. ред. Р.Б. Шишки и Я.А. Чапичадзе. – Х.: Эспада, 2007. – 552 с.

Юридический справочник для предпринимателей. Путеводитель в лабиринте права / Сост. Е.В. Наден. – К.: Атика, 2007. – 736 с.

Науково-практичний коментар Господарського кодексу України / Кол. Авт.: Г.Л. Знаменський, В.В. Хахулін, В.С. Щербина та ін.; За заг.ред.В.К. Мамутова. – К.: Юрінком Інтер, 2004. – 688 с.

Щербина В.С. Господарське право: Підручник. – К.: Юрінком Інтер, 2003. – 480 с.

Хозяйственное право: Учебное пособие / Под общей ред. проф. Н.А. Саниахметовой. – Х.: “Одиссей”, 2004. – 640 с.

Задыхайло Д.В. Предпринимательское право в Украине. - Харьков: Эспада - Синтекс, 1998.

Правові основи підприємницької діяльності (під редакцією В.І. Шакуна, П.В. Мельника, В.М. Поповича). - К.: Правові джерела, 1997. - 780 с.

Хозяйственное право Украины. / Под общ. ред. Шишки Р.Б. – Харьков: Эспада, 2003.

Хозяйственное право. Курс лекций / Под ред. Клейн Н.И. - М.: Юрид. лит., 1998.

Саниахметова Н.О. Підприємницьке право: Суб'єкти підприємництва. Кредитування. Оренда. Лізинг. Зовнішньоекономічна діяльність. Інвестиції. Антимонопольне законодавство. Захист від недобросовісної конкуренції. Реклама. – К.: “А.С.К.”, 2001.

Додаткова література:

Дяків Р. Торгалейн О. Підприємництво. Економіко-правові важелі підтримки та розвитку // Віче. – 2005. - № 6. – С. 56-65.

Радзивилюк В. Состояние законодательства о банкротстве в Украине и перспективы его гармонизации // Підприємництво, господарство і право. – 2006. - №5. – С. 31-37.

Черешнюк В. Відшкодування збитків як форма відповідальності за порушення господарських договорів // Юридична Україна. – 2006. - №9. – С. 65-70.

Черешнюк В. Неоднозначність законодавчих положень щодо форми господарського договору // Юридична Україна. – 2007. - №1. – С. 81-84.

Мілаш В. Підприємницький (комерційний) договір у системі господарських договорів: постановка проблеми // Підприємництво, господарство і право. – 2004. - №12. – С. 73-76.

Волынец Л. Мировое соглашение по делу о банкротстве // Экспресс-анализ законодательных и нормативных актов. – 2007 - №14 – С. 15-25.

Гузенко О.П. До питання законодавчого забезпечення процесу банківського кредитування інвестиційних проектів // Економіка. Фінанси. Право. – 2006. - №5. – С. 9-14.

Кротюк В., Бермазюк Я. Деякі питання, пов'язані із законодавчим регулюванням створення та діяльності банківських об'єднань в Україні // Право України. – 2006. - №2. – С. 43-46.

Оніщук М. Ціна мораторію: дискусії щодо удосконалення процедур банкрутства // Юридичний вісник України. – 2007. - №13. - С. 7.

Карпечкін Д.Ф. Мiroва угода у справах про банкрутство: окремі аспекти теорії та практики // Бюлетень Міністерства юстиції України. – 2006. - №11. – С. 85-96.

Ковальчук А.В. Законодавчо-правові засади розвитку банківського сектору в Україні // Бюлетень Міністерства юстиції України. – 2006. - №8. – С. 51-57.

Давидова Н. Споживче право комплексне правове утворення // Підприємництво, господарство і право. – 2007. - №3. – С. 23-25.

Рабинович А. Право людини на якісні продукти харчування: нормативно-юридичний механізм його забезпечення в Україні (загальна характеристика) // Підприємництво, господарство і право. – 2006. - №8. – С. 105-109.

Хоменко О. Законодавство України та Європейського Союзу у сфері захисту прав споживачів // Юридичний вісник. – 2006. - №3. – С. 129-139.

Саракун І. Особливості купівлі-продажу корпоративних прав учасників господарських товариств // Підприємництво, господарство і право. – 2006. - №12. – С. 137-142.

Юровский Д. Защита потребителей или клиент всегда прав // Экспресс-анализ законодательных и нормативных актов. – 2006 - №18-19 – С. 8-9; №17. – С. 11-15.

Кириллов С. и др. Хозяйственные договоры (аренды) // Налоги и бухгалтерский учет. – 2007. - №2 (спец. выпуск).

Пацурія Н.Б. Особливості правового становища страхових компаній // Вісник господарського судочинства. – 2006. - №4. – С. 165-172.

Варавка В. Нормативно-правове забезпечення обміну грошових потоків підприємств // Вісник КНТЕУ. – 2006. - №5. – С. 47-55.